

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Quartum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput V. Idem (a) Panormitano Archiepiscopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74533)

quod in eo textu dicitur, eam simplicibus verbis fuisse desponsatam: deinde quia dicitur, quod pater jam decreverat desponsare, quare illa tantum erat sponsa destinatione, ex qua impedimentum publicæ honestatis non nascitur, quia, ut supra dixi, valde differt destinata ab sponsa. Quod verò Pontifex addit, solam copulam inducere propinquitatem faciendo unam carnem, hoc adiecit, ut ostenderet, inter eos nec fuisse impedimentum publicæ honestatis sponsalibus non contractis, nec copulam: & ideo nullum esse impedimentum, nec affinitatis, nec publicæ honestatis. Nec obstat argumentum difficultatis deductum ex d. cap. 2. hoc titul. in 1. collect. nam in eo non negat Alex. III. ex ma-

trimonio rato non dari impedimentum publicæ honestatis, sed tantum non oriri affinitatem, ut quidam veteres docebant, quos sequuti fuerunt Alexander de Nævo in cap. sponsam, hoc titul. num. 6. Henriquez in summa lib. 12. de matrim. cap. 10. num. 1. Bellarminus de matrim. lib. 1. cap. 24. ad finem. Et licet non propriam, saltem iniciativam oriri affinitatem, docuit Ledelma de matrim. q. 55. art. 1. diffic. 2. Unde cum ambigeretur, an ob affinitatem prohiberetur matrimonium cum sorore uxoris matrimonio ductæ, etsi non cognita, Alex. III. ait non prohiberi: non tamen negavit ex alio capite, videlicet ob impedimentum publicæ honestatis, prohiberi, de quo cum non consuleretur, non respondit.

CAPUT V.

Idem (a) Panormitano Archiepiscopo.

DE illis autem, qui præfatio juramento promittunt, se aliquas mulieres ducturos, & postea eis incognitis dimitunt terram, & se ad partes alias transferunt, hoc tuæ discretioni volumus innotescere, quod liberum erit mulieribus ipsis, ni non est amplius in factu processum, ad alia se vota transferre, receptâ tamen de perjurio poenitentia, si per eas non steterit quominus matrimonium consummaretur. Si (b) verò aliquis sub hujusmodi verbis juramentum alicui mulieri præstiterit: Ego te in uxorem accipiam, si tantum mihi donaveris; reus perjurii non habebitur, si eam nolentem sibi solvere, quod juramento sibi petiit dari, non acceperit in uxorem; nisi consensus de præfenti, aut carnalis sit inter eos commixtio subsequuta.

NOTÆ.

1. (a) **P**anormit. Ita etiam legitur in 1. collect. sub hoc titul. cap. 4. & post Concil. Lateran. p. 6. cap. 12. id est Hugoni Archiepiscopo Panormit. cui etiam rescribit Alex. III. in cap. super eo, de usur. cap. in Archiepiscopatu, de raptor. de quo plura refert D. Rochus Pyro tom. 1. Sicilia, in notitia Ecclesie Panormit. fol. 119. & nos de Ecclesia Panormit. egimus in cap. 4. de elect.
2. (b) Si verò aliquis. Hæc verba reperiuntur in c. 3. de condit. appof. & hujus textus meminit Urbanus III. in cap. 4. eod. titul.

COMMENTARIUM.

3. **I**nter alios modos, quibus sponsalia dissolvuntur, quos referunt Costanus de spons. fol. 34. Borel. tom. 3. decis. tit. 1. num. 370. enumeratur diuturna absentia sponsi, l. 2. C. de sponsal. l. 2. C. de repudiis: probant Cujac. hic, & ad titul. C. de sponsal. Petrus Gregor. in præfenti, & lib. 3. partit. titul. 20. cap. final. & lib. 8. syntagm. cap. 2. Canisius hic, Basilius lib. 12. de matrim. cap. 15. Gutierrez eodem tract. cap. 30. Castro Palao disput. 1. de sponsalibus, punct. 23. Gibalius tom. 2. de univerf. negot. lib. 4. cap. 1. art. 5. consel. 3. Quod tamen dicatur tempus legitimum ut sponsa, quæ mansit in eodem loco, possit cum alio nuptias contrahere, non facile apud Doctores liquet: alii enim asserunt: biennium exigi, ex l. 2. C. de sponsalibus: alii triennium, ex l. 2. C. de repudiis:

alii quadriennium, ex cap. sicut ex litteris, 22. hoc titul. alii docent cum Gajo in l. sepe, ff. de spons. sepe iustas, & necessarias causas suboriri, ex quibus non solum per annum, biennium, sed etiam per triennium, quadriennium, & ulterius trahuntur sponsalia, veluti ex valetudine sponsi, sponsæve, aut morte parentum, aut ex capitalibus inimiciis, vel longioribus peregrinationibus, quæ ex necessitate fiunt: qui textus cum auctorem præferat Gajum ad legem Jul. & Pap. intelligendus est juxta ipsam legem, qua ita cavebatur: *Quicumque sponsam habebit ultra biennium, sponsam eam non habeto: qui ultra biennium habuerit, maritorum præmiis ne fruatur.* Cujus capituli legis Jul. meminerunt Suet. in Oct. cap. 54. Dio lib. 54. Zonaras tom. 2. notavit Gothofr. ad eand. legem, cap. 3. qui post Cujac. lib. 16. obs. cap. 35. emendare intendit textum in d. l. sepe, & in legibus Longobard. lib. 2. titul. de sponsal. l. 1. permittitur parentibus sponsæ alii liberè eam conjugere, si post biennium ab sponsalibus monitus sponsus, ut tollat sponsam intra certum tempus, distulerit tollere. Illud tamen certum est, quod si certum tempus adjectum sit sponsalibus, & eo elapso sponsus sine justa causa abfuerit, sponsa poterit cum alio matrimonium contrahere; quia tunc dies adjectus interpellat pro homine, & sponsum in mora constituit, l. magnam, C. de contrab. stipul. si autem nullum tempus certum adjectum fuit, relinqui omnino arbitrio judicis, per quod tempus sponsa expectare teneatur sponsum.